

63/1 (SEM-5) ECO DSE 11A (DSE 1A)

2021

(Held in 2022)

ECONOMICS

Paper : DSE-1A

(Indian Economy)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Choose the correct option from the following :

1×6=6

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

- (a) Which sector is called primary sector of Indian economy?

কোনটো খণ্ডক ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ মৌলিক খণ্ড বুলি কোৱা হয়?

- (i) Service sector

সেৱা খণ্ড

- (ii) Financial sector

আৰ্থিক খণ্ড

- (iii) Tourism sector

পৰ্যটন খণ্ড

- (iv) Agriculture sector

কৃষি খণ্ড

(b) Where do you find the disguised unemployment most?

ছদ্মবেশী নিবনুৱা ক'ত বেছিকৈ দেখা পোৱা যায়?

(i) Among agricultural workers

কৃষি-বিষয়ক শ্ৰমিকৰ মাজত

(ii) Among industrial workers

ঔদ্যোগিক শ্ৰমিকৰ মাজত

(iii) In government offices

চৰকাৰী কাৰ্যালয়ত

(iv) In big private companies

বৃহৎ বেচৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠানত

(c) The Industrial Policy Resolution was adopted in

ঔদ্যোগিক নীতিৰ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰা হৈছিল

(i) 1954

১৯৫৪ চনত

(ii) 1958

১৯৫৮ চনত

(iii) 1956

১৯৫৬ চনত

(iv) 1952

১৯৫২ চনত

(d) What type of economy was Indian economy before Independence?

স্বাধীনতাৰ পূৰ্বেৰ ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ প্ৰকাৰ কেনে আছিল?

(i) Advanced

উন্নত

(ii) Developing

উন্নয়নশীল

(iii) Stagnant

স্থবিৰ

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(e) Infant mortality rate at the time of Independence was

স্বাধীনতাৰ সময়ছোৱাত শিশু মৃত্যুহাৰ আছিল

(i) low

নিম্ন

(ii) high

উচ্চ

(iii) average

মধ্যম/গড়

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(f) What does HYVP stand for?

HYVP এ কি সূচায়?

- (i) High Yielding Varieties Products
- (ii) High Yielding Various Programme
- (iii) High Yielding Varieties Programme
- (iv) High Yielding Various Products

2. Answer the following questions in short :

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by birthrate and death rate?

জন্মহাৰ আৰু মৃত্যুহাৰ বুলিলে কি বুজা?

(b) What is occupational distribution?

বৃত্তিগত বিতৰণ কি?

(c) What is cyclical unemployment?

চক্ৰীয় নিবনুৱা কি?

(d) Write the advantages of foreign investment.

বৈদেশিক বিনিয়োগৰ সফলতাসমূহ লিখা।

(e) Give the definition of migration.

প্ৰব্ৰজনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Answer the following questions (any six) :

5×6=30

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

(a) Analyze the relationship between Population and Economic Development.

জনসংখ্যা আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ মাজৰ সম্পৰ্ক বিশ্লেষণ কৰা।

(b) Describe the changes in the composition and direction of foreign trade of India.

ভাৰতীয় বৈদেশিক বাণিজ্যৰ চৰিত্ৰ আৰু দিশসমূহৰ পৰিৱৰ্তনৰ বৰ্ণনা কৰা।

(c) What do you mean by diversification? Why is diversification necessary in investment?

বিচিত্ৰকৰণ বুলিলে কি বুজা? বিনিয়োগত বিচিত্ৰকৰণ কিয় প্ৰয়োজনীয়?

(d) Describe the nature of unemployment in India.

ভাৰতত নিবনুৱাৰ প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে বিৱৰণ দিয়া।

(e) Explain the role of small-scale industry in Indian economic growth.

ভাৰতীয় অৰ্থনৈতিক বিকাশত ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(f) What are the objectives of industrial policy of India?

ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক আঁচনিৰ লক্ষ্যসমূহ কি কি?

(g) Write the main causes of rural migration.

গ্ৰাম্য প্ৰব্ৰজনৰ মূল কাৰণসমূহ লিখা।

(h) Explain the role of agricultural policy in economic development.

অৰ্থনৈতিক বিকাশত কৃষিনিতিৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(i) Explain the goals and constraints of Indian economic development policy.

ভাৰতীয় অৰ্থনৈতিক বিকাশ আঁচনিৰ লক্ষ্য আৰু বাধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer the following questions elaborately
(any two) : 10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ বহলাই উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) What are the goals of agricultural policy in India? Discuss the issues and instruments of these policies.

ভাৰতত কৃষিনিতিৰ লক্ষ্যসমূহ কি কি? এই নীতিসমূহৰ বিষয় আৰু আহিলাসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Elaborate the problems faced by small-scale industries of India.

ভাৰতৰ ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগে সন্মুখীন হোৱা সমস্যাসমূহ বহলাই লিখা।

(c) Discuss the effect of birthrate, death rate and migration on population structure.

জনসংখ্যা গাঁথনিত জন্মহাৰ, মৃত্যুহাৰ আৰু প্ৰব্ৰজনৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

5. Answer any *one* of the following questions elaborately :

14

তলৰ যি কোনো এটা প্ৰশ্নৰ বহলাই উত্তৰ দিয়া :

- (a) Describe the characteristics of Indian economy on the eve of Independence.

স্বাধীনতাৰ প্ৰাক্‌কালৰ ভাৰতীয় অৰ্থ ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Explain the importance of economic policy in India in the context of the New Industrial Policy, 1991.

ভাৰতৰ নতুন ঔদ্যোগিক নীতি, ১৯৯১ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অৰ্থনৈতিক নীতিৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা।

★ ★ ★